

बृहन्मुंबई महानगरपालिका प्रभाग रचना व आरक्षण
करण्याबाबतचे आदेश, २०२१ मध्ये सोडतीच्या
अनुषंगाने सुधारणा...

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

क्रमांक - रानिआ/मनपा-२०२१/प्र.क्र.२२/का-५
नवीन प्रशासकीय भवन, मादाम कामा रोड,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई- ४०००३२.
दिनांक : २७ जानेवारी, २०२२

आ दे श

ज्याअर्थी, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २४३ झेडए व मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ मधील तरतुदीनुसार महानगरपालिकांच्या निवडणुका निर्भय, मुक्त व पारदर्शक वातावरणात घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी राज्य निवडणूक आयोगाची आहे.

आणि ज्याअर्थी, राज्य निवडणूक आयोगाने समक्रमांकाच्या दि. २८ डिसेंबर, २०२१ अन्वये महानगरपालिकेच्या निवडणुकांकरिता प्रभाग रचना व आरक्षण निश्चित करण्यासंदर्भात सविस्तर आदेश निर्गमित केले आहेत.

आणि ज्याअर्थी, मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल झालेल्या पिटीशन फॉर स्पेशल लिव्ह टू अपील (सी) क्र.१९७५६/२०२१ मध्ये दि.१९ जानेवारी, २०२२ रोजी झालेल्या आदेशानुसार राज्याने नागरिकांच्या मागासवर्ग प्रवर्गाबाबत असलेली आकडेवारी संबंधित मागासवर्ग आयोगास द्यावी. आयोगाने सदर आकडेवारी तपासून त्यानुसार योग्य त्या शिफारशी राज्यास तसेच राज्य निवडणूक आयोगास कराव्यात, असे आदेशित केले आहे.

आणि ज्याअर्थी, सदर शिफारशी प्राप्त होण्यास अथवा त्यानुसार योग्य तो निर्णय होण्यास काही कालावधी लागण्याची शक्यता असून निवडणुकांचे कामकाज विहित

कालावधीत पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने निवडणूक प्रभागांच्या हद्दी निश्चित करण्याचा टप्पा तत्पूर्वी पूर्ण करून घेणे आवश्यक आहे.

आणि ज्याअर्थी, आरक्षण सोडतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यापूर्वी निवडणूक प्रभागांच्या भौगोलिक सीमा प्रसिध्द करून त्यावरील हरकती व सूचना प्राप्त करणे तसेच सुनावणीची प्रक्रिया पूर्ण करणे याकरिता राज्य निवडणूक आयोगाने दि.२८ डिसेंबर, २०२१ रोजी निर्गमित केलेल्या आदेशात योग्य ते बदल करणे आवश्यक आहे.

त्याअर्थी, मी, यु. पी. एस. मदान, राज्य निवडणूक आयुक्त, महाराष्ट्र, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २४३ झेडए व मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १८अ नुसार मिळालेल्या व इतर प्राप्त अधिकारांचा वापर करून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीकरिता सदस्य संख्या ठरविणे, प्रभाग रचना करणे व आरक्षण चक्रानुक्रमे फिरविणे याकरिता दि.२८ डिसेंबर, २०२१ रोजी निर्गमित केलेल्या आदेशात सोडत, प्रारूप प्रभाग रचना प्रसिध्दी, सुनावणी व प्रभाग रचनेच्या अधिसूचना, इत्यादींच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचे आदेश देत आहे :-

- १) राज्य निवडणूक आयोगाने प्रारूप प्रभाग रचनेस मान्यता दिल्यानंतर, आरक्षित प्रभागांची सोडत काढण्यापूर्वी, प्रथम निवडणूक प्रभागांच्या सीमा दर्शविणारे प्रारूप शासन राजपत्रात प्रसिध्द करून त्यास योग्य ती प्रसिध्दी द्यावी.
- २) निवडणूक प्रभागांच्या सीमा दर्शविणाऱ्या प्रारूप अधिसूचनेवर विहित कालावधीत हरकती व सूचना मागविण्यात याव्यात.
- ३) हरकती व सूचनांचे विवरणपत्र राज्य निवडणूक आयोगास सादर करण्यात यावे.
- ४) प्राप्त हरकती व सूचनांवर आयोगाने नियुक्त केलेल्या प्राधिकृत अधिकाऱ्यांमार्फत सुनावणी देण्यात यावी.
- ५) सुनावणीनंतर प्राधिकृत अधिकाऱ्यांनी केलेल्या शिफारशी विहित नमुन्यात नमूद करून विवरणपत्र राज्य निवडणूक आयोगास पाठविण्यात यावे.

- ६) प्राप्त हरकती व सूचनांवर योग्य तो निर्णय राज्य निवडणूक आयोगाकडून घेण्यात यावा.
- ७) राज्य निवडणूक आयोगाच्या अंतिम निर्णयानुसार योग्य त्या दुरुस्त्या करून निवडणूक प्रभागांच्या सीमा दर्शविणारी अंतिम अधिसूचना राज्य निवडणूक आयोगास स्वाक्षरीकरिता सादर करावी.
- ८) स्वाक्षरीनंतर अंतिम अधिसूचना शासन राजपत्रात प्रसिध्द करून त्यास योग्य ती प्रसिध्दी देण्यात यावी.
- ९) वरीलप्रमाणे निवडणूक प्रभागाच्या सीमा अंतिमतः अधिसूचित केल्यानंतर सदर प्रभागात आरक्षण निश्चित करण्याबाबतचे आदेश राज्य निवडणूक आयोगामार्फत स्वतंत्ररीत्या देण्यात येतील.
- १०) सोडतीनंतर राज्य निवडणूक आयोगाने नेमून दिलेल्या दिनांकास प्रभागनिहाय आरक्षण दर्शविणारी अधिसूचना प्रसिध्द करण्यात यावी.
- ११) वरीलप्रमाणे निवडणूक प्रभागांच्या सीमा अधिसूचित करण्याकरिता प्रारूप व अंतिम अधिसूचनांचे (मराठी व इंग्रजी) नमुने सोबतच्या परिशिष्ट १ ते ४ नुसार राहतील.

(यु. पी. एस. मदान)

राज्ये निवडणूक आयुक्त, महाराष्ट्र

प्रति,

१. अपर मुख्य सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२
२. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग
३. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर
४. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका
५. मा. सर्वोच्च न्यायालय व मा. उच्च न्यायालयातील राज्य निवडणूक आयोगाचे वकील
६. आयोगातील सर्व कार्यासने
७. निवड नस्ती.

परिशिष्ट १
बृहन्मुंबई महानगरपालिका

दिनांक :-----

अधिसूचना

क्रमांक : -----, राज्य निवडणूक आयुक्त, महाराष्ट्र यांनी मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ (सन १८८८ चा मुंबई ०३) (यापुढे "अधिनियम" म्हणून उल्लेखिलेला) चे कलम ५ व कलम १८ अ अन्वये प्रारूप अधिसूचना प्रसिध्द करण्याचे ठरविले आहे. सदर अधिसूचनेद्वारे बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील प्रभागांची संख्या व त्यांची व्याप्ती निश्चित करण्यात येईल.

२. आणि ज्याअर्थी, प्रारूप मसुदा उक्त अधिनियमाच्या कलम १९ अ खालील परंतुकाप्रमाणे बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील सर्व रहिवाशांच्या माहितीसाठी प्रसिध्द करावयाचा आहे. ज्याअर्थी राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांचे आदेश क्र. रानिआ/मनपा-२०१४/प्र.क्र.२६/का.५, दि. ६/२/२०१५ नुसार सदर अधिसूचनेचा प्रारूप मसुदा राजपत्रात प्रसिध्द करण्याचे अधिकार महानगरपालिका आयुक्त यांना प्रदान करण्यात आले आहेत. आणि त्यानुसार सदर प्रारूप मसुदा प्रसिध्द करण्यात येत असून, उक्त अधिसूचनेचा मसुदा दि. ----- नंतर आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेले अधिकारी विचारात घेतील.

३. उक्त अधिसूचनेच्या अनुषंगाने नागरिकांच्या हरकती किंवा सूचना असल्यास आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचेकडे दिनांक ----- रोजी किंवा तत्पूर्वी लेखी सादर कराव्यात. उक्त तारखेनंतर आलेल्या हरकती व सूचना विचारात घेतल्या जाणार नाहीत.

प्रारूप अधिसूचना

ज्याअर्थी,राज्य निवडणूक आयुक्त, महाराष्ट्र यांनी मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम ५ च्या तरतुदीखाली बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या बाबतीत खालील दर्शविल्याप्रमाणे निवडावयाच्या सभासदांची संख्या----- इतकी निश्चित केली आहे.

२. त्याअर्थी, आता राज्य निवडणूक आयुक्त महाराष्ट्र, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ चे कलम ५ व १८ अ अन्वये बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्र जितक्या प्रभागात विभागण्यात येईल त्या प्रभागांची संख्या व त्यांची व्याप्ती या अधिसूचनेच्या अनुसूचीमध्ये दर्शविल्याप्रमाणे निश्चित करित आहे.

३. या अधिसूचनेच्या तारखेच्या निकटच्या पुढील सार्वत्रिक निवडणूकीच्या प्रयोजनार्थ ही अधिसूचना अंमलात येईल.

अनुसूची

प्रभाग क्रमांक व लोकसंख्या	प्रभागाचे नाव, असल्यास	प्रभागाची व्याप्ती
(१)	(२)	(३)
१. लोकसंख्या एकूण - अ.जा.- अ.ज.-		व्याप्ती - उत्तर - पूर्व - दक्षिण - पश्चिम -
२. लोकसंख्या एकूण - अ.जा.- अ.ज.-		व्याप्ती - उत्तर - पूर्व - दक्षिण - पश्चिम -

१. मराठी व इंग्रजी अधिसूचनेमध्ये प्रभागाच्या वर्णनामध्ये तफावत असल्यास नकाशामधील हद्दीनुसार वर्णन ग्राह्य धरण्यात येईल.
२. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या क्षेत्राच्या प्रभागांच्या सीमा दर्शविणारे नकाशे कार्यालयीन वेळेत पाहण्यासाठी महानगरपालिका कार्यालयात उपलब्ध राहतील.

(-----)

आयुक्त,

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

ठिकाण :

दिनांक :

परिशिष्ट २

BRIHAN MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION

dated

No.----- The State Election Commissioner, Maharashtra proposes to make the following Draft Notification under section 5 and Section 18 A of the Mumbai Municipal Corporation Act, (Bom.III of 1888) (hereinafter referred to as the "said Act") to fix for the Brihan Mumbai Municipal Corporation , the number and the extent of the wards into which the said municipal area shall be divided, as shown in the Schedule to this Draft order.

2. And whereas the said Draft Order is hereby published as required by the section 19 of the said Act for information of all the residents within the jurisdiction of the Brihan Mumbai Municipal Corporation. And Whereas, vide order No. SEC/MNC-2014/CR-26/D-5 dated 06.02.2015 The State Election Commission, Maharashtra, has conferred its rights to Municipal Commissioner, Brihan Mumbai Municipal Corporation to publish the draft in the Official Gazette. Accordingly this Draft Notification is being published and the said draft will be taken into consideration by the State Election Commissioner, Maharashtra or the officer authorised by him for this purpose after -----

3. And whereas, all persons who desire to raise any objections or suggestions to this draft should submit the same to the Municipal Commissioner, Brihan Mumbai Municipal Corporation, in writing with reasons on or before dated..... Objections or suggestions received thereafter will not be considered.

Draft Notification

WHEREAS, The State Election Commissioner, Maharashtra has specified for Brihan Mumbai Municipal Corporation, under Section 5 of the Mumbai Municipal Corporations Act, the Number of Councilors to be elected is -----.

2. Now, therefore, in exercise of section 5 and Section 18A of the Mumbai Municipal Corporation Act, The State Election Commissioner, Maharashtra State hereby fix the number and extent of the wards into which the said Municipal Corporation area shall be divided as shown in the schedule to this Notification.

3. This Notification shall take effect for the purpose of the next general election held immediately following the date of this Notification.

SCHEDULE

Ward No. & Population	Name of the ward, if any	Extent of the Ward
(1)	(2)	(3)
1. Population Total- SC - ST -		Location – North- East- South- West-
2. Population Total- SC - ST -		Location – North- East- South- West-

NOTE:-

1. In case of any discrepancy in description of word in the Marathi and English Notification, the description as per boundaries shown in the map shall be treated as valid.
2. A map of the Brihan Municipal Corporation showing the limits of the wards is available during office hours for inspection in the office of the Municipal Corporation.

(-----)
Municipal Commissioner,
Brihan Mumbai Municipal Corporation

Place :-

Date :- / /

परिशिष्ट-३

अंतिम प्रभाग रचनेच्या अधिसूचनेचा नमुना (मराठी)

अधिसूचना

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८

क्रमांक ----- मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, (सन १८८८ चा मुंबई ३) (यापुढे सदर अधिनियम म्हणून उल्लेखिलेला) चे कलम ५ व कलम १८ अ अन्वये प्राप्त अधिकारांचा वापर करून प्रारूप अधिसूचना क्र. ----- च्या अनुसूचीमध्ये दर्शविल्याप्रमाणे बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्र जितक्या प्रभागात विभागण्यात येईल त्या प्रभागांची संख्या व त्यांची व्याप्ती निश्चित केल्यासंदर्भात प्राप्त झालेल्या हरकती व सूचनांचा काळजीपूर्वक विचार करून मी श्री. यु.पी.एस.मदान, राज्य निवडणूक आयुक्त, महाराष्ट्र खालीलप्रमाणे अधिसूचित करित आहे :-

१. ज्याअर्थी, राज्य निवडणूक आयुक्त, महाराष्ट्र, मुंबई यांनी मुंबई महानगरपालिका अधिनियमांच्या कलम ५ च्या तरतूदीखाली बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या बाबतीत खालील दर्शविल्याप्रमाणे निवडावयाच्या सभासदांची संख्या इतकी निश्चित केली आहे.

२. त्याअर्थी, आता राज्य निवडणूक आयुक्त महाराष्ट्र, मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाचे कलम ५ व कलम १८ अ अन्वये बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्र जितक्या प्रभागात विभागण्यात येईल त्या प्रभागांची संख्या व त्यांची व्याप्ती या अधिसूचनेच्या अनुसूचीमध्ये दर्शविल्याप्रमाणे निश्चित करित आहे.

३. या अधिसूचनेच्या तारखेच्या निकटच्या पुढील सार्वत्रिक निवडणूकीच्या प्रयोजनार्थ ही अधिसूचना अंमलात येईल.

अनुसूची

प्रभाग क्रमांक व लोकसंख्या	प्रभागाचे नाव, असल्यास	प्रभागाची व्याप्ती
(१)	(२)	(३)
१. लोकसंख्या एकूण - अ.जा.- अ.ज.-		व्याप्ती - उत्तर - पूर्व - दक्षिण - पश्चिम -
२. लोकसंख्या एकूण - अ.जा.- अ.ज.-		व्याप्ती - उत्तर - पूर्व - दक्षिण - पश्चिम -

टीप :-

१. मराठी व इंग्रजी अधिसूचनेमध्ये प्रभागाच्या वर्णनामध्ये तफावत असल्यास नकाशामधील हद्दीनुसार वर्णन ग्राह्य धरण्यात येईल.
२. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या क्षेत्राच्या प्रभागांच्या सीमा दर्शविणारे नकाशे कार्यालयीन वेळेत पाहण्यासाठी महानगरपालिका कार्यालयात उपलब्ध राहतील.

(यु. पी. एस. मदान)
राज्य निवडणूक आयुक्त,
महाराष्ट्र

ठिकाण :

दिनांक :

परिशिष्ट-४

अंतिम प्रभाग रचनेच्या अधिसूचनेचा नमुना (इंग्रजी)

NOTIFICATION

Mumbai Municipal Corporation Act, 1888

No. ----- In exercise of the powers conferred by section 5 Section 18 A of The Mumbai Municipal Corporation Act, (Bom.III of 1888) (hereinafter referred to as the "said Act") after carefully taking into consideration the objection& suggestion received, in response to the Draft Notification No. ----- dated -----fixing for the Brihan Mumbai Municipal Corporation. The number and the extent of the wards into which the said municipal area shall be divide shown in the schedule to said Draft Notification. I, Mr. U.P.S. Madan, State Election Commissioner, Maharashtra, hereby makes the following Notification.

Whereas the State Election Commissioner, Maharashtra, Mumbai as specified for Brihan Mumbai Municipal Corporation under section 5 of the Mumbai Municipal Corporation Act the Number of Councilors to be elected is

2. Now, therefore, in exercise of section 5, 5A and Section 18 A of the Mumbai Municipal Corporation Act, The State Election Commissioner, Maharashtra State hereby fixes the number and extent of the wards into which the said Municipal Corporation area shall be divided as shown in the schedule to this Notification.
3. This Notification shall take effect for the purpose of the next general election held immediately following the date of this Notification.

SCHEDULE

Ward No. & Population	Name of the ward, if any	Extent of the Ward
(1)	(2)	(3)
1. Population Total- SC - ST -		Location – North- East- South- West-
2. Population Total- SC - ST -		Location – North- East- South- West-

NOTE:-

1. In case of any discrepancy in description of ward in the Marathi and English Notification, the description as per boundaries shown in the map shall be treated as valid.
2. A map of the Brihan Municipal Corporation showing the limits of the wards is available during office hours for inspection in the office of the Municipal Corporation.

(U. P. S. Madan)
State Election Commissioner,
Maharashtra

Place :-

Date :- / /